

تاریخ: ۱۴۰۰/۱۱/۲۰
شماره: ۱۴/۱۱۹۰۸
پیوست: دارد

اتاق بازرگانی، صنایع، معاون و کشاورزی ایران

Iran Chamber of Commerce, Industries, Mines & Agriculture

اتوماسیون اداری

با اسمه تعالیٰ

سال تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع زدایی‌ها

رؤسای محترم تشکل‌های اقتصادی وابسته به اتاق ایران

با سلام؛

احتراماً طبق اطلاع معاونت امور بین الملل اتاق ایران، گزارش بانک جهانی در خصوص وضعیت اقتصادی تونس، تهیه شده در نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در تونس، واصله از وزارت امور خارجه کشورمان، جهت استحضار به پیوست ایفاده می‌گردد.

خواهشمند است دستور فرمایید موضوع به نحو مقتضی به اعضای محترم تشکل اطلاع رسانی گردد.

مظفر علیخانی
معاون استان‌ها و تشکل‌ها

دست - لیست
- اطلاع رسانی به اسناد و محکم م
- اعلان

۱۴۰۰/۱۱/۲۷

شنبه ۱۱ - ۱۴۰۰/۱۱/۲۷
شنبه ۱۱ - ۱۴۰۰/۱۱/۲۷
شنبه ۱۱ - ۱۴۰۰/۱۱/۲۷

بدون مهر بر جسته فاقد اعتبار می‌باشد

تهران، کد پستی ۱۵۸۳۶۴۸۴۹۹، خیابان طالقانی، نبش خیابان شهید موسوی (فرصت)، شماره ۱۷۵، صندوق پستی ۴۶۷۱-۱۷۵، ۱۵۸۷۵

تلفن: ۸۵۷۳۰۰۰۰۸۵۷۳۲۲۲۳ فکس: ۸۵۷۳۰۰۰۰۸۵۷۳۲۲۲۳

www.iccima.ir email:info@iccima.ir

بسمه تعالیٰ

جدیدترین گزارش بانک جهانی در خصوص وضعیت اقتصادی تونس

ژانویه ۲۰۲۲ (بهمن ۱۴۰۰)

بانک جهانی در آخرین ارزیابی خود در خصوص وضعیت اقتصادی و اجتماعی تونس که هفته گذشته طی گزارشی با عنوان "اصلاحات اقتصادی برای خروج از بحران" منتشر کرد، با اشاره به برخی شاخص‌های مالی و اقتصادی، از دولت تونس خواسته است تا برای جلوگیری از تبدیل شدن شرایط وخیم اقتصادی به یک بحران اجتماعی، برای انجام اصلاحات لازم به صورت خیلی فوری اقدام کند.

بانک جهانی در این ارزیابی خود، اعلام کرده که رسیدن به سطح تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۲۰۱۹، در تونس، تنها در سال ۲۰۲۴ قابلیت تحقق دارد.

این ارزیابی بر پایه این پیش‌فرض تهیه شده که پس از کنترل همه‌گیری بیماری کرونا، اقتصاد این کشور به (متوسط) پتانسیل و ظرفیت پیش از شروع بحران بیماری باز گردد. از این رو با توجه به عدم امکان تامین مالی خارجی در بازارهای بین‌المللی و کاهش احتمالی ذخایر، (به دلیل کسری حساب جاری و پرداخت بدھی خارجی)، بانک جهانی در گزارش خود هشدار داده که دولت و همه ذینفعان - باید برای جلوگیری از گسترش بحران اقتصادی و تبدیل آن به یک بحران اجتماعی، فوراً اقدام کنند. به عبارت دیگر به میزان عدم تعادل اقتصادی، اقدامات فوری اصلاحی ضروری به نظر می‌رسد.

در این گزارش از دولت تونس خواسته شده تا برای حفظ و جلب اعتماد سرمایه‌گذاران و تضمین ثبات اقتصاد کلان، با شدت و بدون تأخیر، اصلاحات ساختاری را اجرا کند.

ضرورت کنترل و مهار بیماری کرونا و تسلط بر بحران بیماری نکته دیگری است که بانک جهانی در گزارش خود به آن اشاره کرده و از دولت تونس می‌خواهد تا به موازات تلاش برای موفقیت در تأمین مالی کسری بودجه، بازپرداخت بدھی و حفظ ثبات اقتصاد کلان کشور، نسبت به کنترل همه‌گیری بیماری بهویژه از طریق ادامه اجرای واکسیناسیون عمومی نیز اقدامات لازم را اجرا کند. برای این منظور، ایجاد فضای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی برای بسیج منابع و احیای اعتماد سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی ضروری است.

به دیگر سخن، ارزیابی بانک جهانی بر این نکته تمکن دارد که مذاکرات برای یک برنامه (همکاری) با صندوق بین المللی پول، حمایت نهادهای بین المللی و منطقه‌ای و همچنین همکاری دوجانبه ضروری است.

لزوم توجه به رفع تنگناهای اصلی در تخصیص بهینه منابع، از جمله محدودیت در دسترسی به بازار و موانع رقابت، نکات دیگری است که بانک جهانی در گزارش خود، آن را مورد تأکید قرار داده است.

در مورد کسری بودجه، بانک جهانی انتظار دارد کاهش تدریجی تولید ناخالص داخلی در میان مدت، در سال‌های ۲۰۲۱ - ۲۰۲۳ ادامه یابد و با پشتوانه پوشش قوی واکسیناسیون عمومی، و نیز مشروط بر اینکه تعادل نسبتاً مثبت هزینه‌ها و درآمدها حفظ شود؛ به ۵ تا ۷ درصد برسد. این امر مستلزم ثابت نگه داشتن درآمدهای مالیاتی (به عنوان درصدی از تولید ناخالص داخلی)، کنترل افزایش میزان حقوق و دستمزد و کاهش یارانه‌ها برای جبران افزایش هزینه در حوزه بدھی هاست.

از سوی دیگر، انتظار می‌رود کسری جاری به کمک بهبود تجارت و با فرض حفظ و ثبات در قیمت نفت در سطح فعلی خود، اندکی افزایش یابد و بین ۷ تا ۷.۵ درصد تولید ناخالص داخلی در سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ در نوسان باشد.

بانک جهانی همچنین با توجه به تأثیر نسبتاً سنگین بیماری همه گیر کرونا بر ظرفیت‌های تجاری، به ویژه کندی در روند بهبود صادرات (و خاصه در حوزه گردشگری)، برآورد کرده است که ریسک پذیری در این حوزه همچنان بالا است.

بانک جهانی در ارزیابی خود همچنین خاطرنشان ساخته که افزایش استفاده از درآمدزایی بدھی خطراتی را برای ثبات مالی و پولی ایجاد می‌کند. این ریسک‌ها با جذب نقدینگی از سیستم بانکی توسط بانک مرکزی و بالا بودن سطح وام‌های غیرجاری (۱۳.۶ درصد در سال ۲۰۲۰) تشدید می‌شود.

بر اساس ارزیابی منتشره در گزارش بانک جهانی، رشد اقتصادی تونس در سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ در سطح ۳.۵ (سه و نیم) درصد خواهد بود.

ملاحظه:

۱. گزارش بانک جهانی در حالی منتشر شده که مذاکرات دولت تونس با صندوق بین المللی پول پس از وقفه ای چند ماهه به خاطر بروز اختلافات، مجددا طی هفته های اخیر با فرمان قیس سعید رئیس جمهور در دستور کار قرار گرفته است.

۲. شیوع ویروس جهش یافته اومیکرون، یک بار دیگر شرایط سخت برقراری اعمال محدودیت های اجتماعی را بر اقتصاد و جامعه تونس تحمیل کرد. گسترش شیوع ابتلا به اومیکرون نگران کننده است، حتی اگر قرار باشد اقتصاد تونس به زندگی با این بیماری همه گیر عادت کند. میزان آسیب اقتصادی ناشی از این نوع تغییر نامشخص است، اما با توجه به اینکه محدودیت ها و مسری بودن اومیکرون کسب و کارها را مختل می کند، نرخ رشد اقتصادی قطعاً آسیب خواهد دید. در نتیجه شیوع و اوج گیری مجدد بیماری کوید در تونس تهدیدی واقعی برای اقتصاد تونس محسوب می شود. قبل از شیوع اومیکرون، نرخ تورم در تونس در ماه دسامبر گذشته به اوج خود رسید و به ۶.۶ درصد رسید و اکنون در سال جدید، سرعت و شدت آن هنوز هم می تواند افزایش یابد.

۳. به باور کارشناسان و تحلیلگران، خانوارهای تونسی شاهد کاهش قدرت خرید خود هستند که ناشی از موج شدید بیماری و افزایش قیمت هاست و عملاً، پسانداز و اشتغال و نهایتاً، قدرت خرید مردم را از بین برده است و در نتیجه شکاف و نابرابری های اجتماعی را به طور چشمگیری افزایش داده است.

در این میان، برخی تحلیل گران، به نقش بانک مرکزی پرداخته و با توجه به اینکه از سال ۲۰۱۶، تاریخ تصویب قانون استقلال بانک مرکزی تونس، یکی از مأموریت های اصلی این بانک مبارزه با تورم ذکر شده است، اما در عمل نتوانسته مشکلاتی را که از آن زمان روز به روز بدتر شده است را برطرف کند؛ از جمله: رکود حاکم بر نقدینگی در بخش بانکی، کمبود سرمایه بانک ها، انباشت بدھی های معوق و افزایش نرخ بهره؛ به عنوان عامل اصلی شیب صعودی منحی تورم، این وضعیت نشان دهنده شکنندگی نظام پولی و بانکی است که اصلاح آن به کنדי پیش می رود.